

ನಮ್ಮ ಜೀವನದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸುವ ಬಗೆ ಹೇಗೆ?

• ಸ್ವಾಮಿ ಪ್ರಬುದ್ಧಾನಂದ

ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಏಕೆ ಉದ್ಭವಿಸುತ್ತವೆ?

ಭಾರತದ ಬಹಳಷ್ಟು ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ 'ಓ ಇದು ನನ್ನ ಕರ್ಮ!' ಎನ್ನುವ ಉದ್ಗಾರವನ್ನು ಕೇಳುತ್ತೇವೆ. ಈ ಭಾವನೆಯಲ್ಲಿ ದೈವವೇ ಎಲ್ಲಕ್ಕೂ ಕಾರಣ. ನಮ್ಮ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ ದೇವರೇ ಇನ್ನೇನೂ ಪರಿಹಾರವೇ ಇಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ನಕಾರಾತ್ಮಕ ದೃಷ್ಟಿಯೂ ಇರುತ್ತದೆ. ಇದು ಸರಿಯಾದ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲ. ಕರ್ಮವನ್ನು ನಾವು ಹೋಗಲಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಹೇಗೆಂದು ನೋಡೋಣ. ಕರ್ಮಗಳು ಮೂರು ವಿಧ: ಸಂಚಿತಕರ್ಮ, ಆಗಾಮಿ ಕರ್ಮ ಮತ್ತು ಪ್ರಾರಬ್ಧಕರ್ಮ. ಈ ಮೂರೂ ರೀತಿಯ ಕರ್ಮಗಳು ಸಾಧನೆಯಿಂದ ಹಾಗೂ ಭಗವಂತನ ಕೃಪೆಯಿಂದ ಕ್ಷಯವಾಗುತ್ತವೆ ಎಂದು ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಸಾಧಕರು ನಂಬುತ್ತಾರೆ. ಈ ಕರ್ಮಗಳಿಂದ ಮುಕ್ತನಾಗುವುದೇ ಮೋಕ್ಷ. ಪತಂಜಲಿ ಮಹರ್ಷಿಗಳು ಇದನ್ನು ಈ ರೀತಿ ವಿವರಿಸುತ್ತಾರೆ: ನಮಗೆ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಏಕೆ ಬರುತ್ತವೆ? ಏಕೆಂದರೆ ನಾವು ಅವುಗಳಿಗೆ ಅಂಟಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ ಮತ್ತು ನಾವು ಅವುಗಳನ್ನು ಬಿಡಲಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾವು ನಂಬುತ್ತೇವೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ: ನಾನು ಒಬ್ಬನೊಡನೆ ಜಗಳವಾಡಿದ್ದರೆ ಅನಂತರ ಅವನು ನನ್ನೊಡನೆ ರಾಜಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡರೂ ಅಷ್ಟಕ್ಕೇ ನಾನು ಮರೆತುಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ. ಇದು ನನ್ನ ಮಾನಸಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಅಭಿನಿವೇಶವೆಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಯಾವುದೇ ವಿಷಯವನ್ನು ಮರೆತು, ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಬಿಡುವುದನ್ನು ನಾವು ರೂಢಿಸಿಕೊಳ್ಳದಿದ್ದರೆ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಉಂಟಾಗುತ್ತವೆ ಅಥವಾ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತವೆ. ನಮ್ಮ ಬೇಕು ಬೇಡಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದರಿಂದಲೂ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಉದ್ಭವಿಸುತ್ತವೆ. ಕೆಲವು ಸನ್ನಿವೇಶಗಳು ನಮಗೆ ಇಷ್ಟವಾಗದೆ ಇರಬಹುದು ಅಥವಾ ನಾವು ಬಯಸುವ ವಸ್ತು ಸಿಗದೇ ಹೋಗಬಹುದು. ಹೀಗೆ ಅಸ್ಮಿತೆ ಅಥವಾ ಸ್ವಾರ್ಥ, ನಾನು ನನ್ನದು ಎನ್ನುವ ಮೋಹಕ್ಕೊಳಗಾಗಿ ಜನರು ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ನಮ್ಮ ನಡವಳಿಕೆಗೆ ಇನ್ನೊಂದು ಆಯಾಮ ಇದೆ. ಕೆಲವು ವೇಳೆ ನಾವು ಆರೋಗ್ಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘಿಸುತ್ತೇವೆ. ಅದರಿಂದ ನಾವು ಮಾನಸಿಕವಾಗಿ ದುರ್ಬಲರಾಗುತ್ತೇವೆ. ಇದರಿಂದ ಮಾನಸಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಉದ್ಭವಿಸುತ್ತವೆ. ಸರಳವಾದ ನಿಯಮವೇನೆಂದರೆ

ಎಲ್ಲಿ ದೌರ್ಬಲ್ಯ ಇದೆಯೋ ಅಲ್ಲಿ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಬಂದೇ ಬರುತ್ತವೆ. ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರು ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ ನಾವು ಧೀರರಾದಾಗ ಎಲ್ಲವೂ ಸರಿಹೋಗುವುದು. ದೌರ್ಬಲ್ಯ ಭಯಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ, ಸ್ವಾಮೀಜಿಯ ಪ್ರಕಾರ, ನಮ್ಮೆಲ್ಲ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ ಕಾರಣ—ದೌರ್ಬಲ್ಯ.

ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಂದ ಪಾರಾಗುವುದು ಹೇಗೆ?

ಕಾರಣಗಳು ಏನೇ ಇರಲಿ, ನಾವು ಸಮಸ್ಯೆಗೆ ಪರಿಹಾರ ಕಂಡುಹಿಡಿಯಬೇಕು. ಪರಿಹಾರ ಇರುವುದು ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಶಾಂತವಾಗಿ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು ಅವುಗಳನ್ನು ದಾಟುವುದರಲ್ಲಿ. ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದೆಂದರೆ ಯಾವುದೇ ದಾಕ್ಷಿಣ್ಯಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಿ ಸುಮ್ಮನಿರುವುದು ಎಂದರ್ಥವಲ್ಲ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಒಬ್ಬ ವೈದ್ಯ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ಬಂದು ರೋಗಿಯನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ 'ರೋಗಿಯು ತನ್ನ ಕಾಲನ್ನು ಮುರಿದುಕೊಂಡಿದ್ದಾನೆ ಅಥವಾ ಹೃದಯದ ಖಾಯಿಲೆಯಿಂದ ನರಳುತ್ತಿದ್ದಾನೆ' ಎಂದು ತನ್ನ ಮುಂದೆ ಇರುವ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಗೋಣಗುತ್ತ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಗುರುತಿಸದೆ 'ಹೋಗು, ಗುಣವಾದ ಮೇಲೆ ಬಾ' ಅಂತ ಹೇಳಿ ಅವನನ್ನು ತಿರಸ್ಕರಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನೇ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ಗೀತೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಾನೆ: 'ಕೌರವರು ರಣರಂಗಕ್ಕೆ ಯುದ್ಧಮಾಡಲು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ವಾಸ್ತವ. ಅವರನ್ನು ಎದುರಿಸು.' ಅಂದರೆ ಯುದ್ಧವನ್ನು ಎದುರಿಸು ಮತ್ತು ಜಯಿಸು. ಪ್ರತಿಕೂಲ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಿಂದ ಪಲಾಯನ ಮಾಡದೆ ಅದನ್ನು ಎದುರಿಸಿದಾಗ ನಾವು ಬಲಿಷ್ಠರಾಗುತ್ತೇವೆ. ಹೀಗೆ ನಮ್ಮ ದೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ನಿರಾಕಾರವಾದ ಬದಲಾದ ದೃಷ್ಟಿಕೋನ

ಒಂದು ಸಮಸ್ಯೆಗೆ ಎರಡು ಭಾಗಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ: ನನ್ನ ಕಾಲು ಪದೇ ಪದೇ ನೋಯುತ್ತದೆ. ಇದೊಂದು ಆರೋಗ್ಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಸಮಸ್ಯೆ. ಇದು ಮೊದಲ ಭಾಗ. ಆದರೆ ಇದರ ಇನ್ನೊಂದು ಮುಖ್ಯ ಭಾಗವೆಂದರೆ ನಾನು ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಯಾವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡುತ್ತೇನೆ ಎಂಬುದು. ನಾವು ಯಾವಾಗ ಯಾವ ಸಮಸ್ಯೆಯೂ ಇಲ್ಲದಂತೆ ತೋರುವ, ಸುಖದಲ್ಲಿರುವ ಜನರನ್ನು ನೋಡುತ್ತೇವೆಯೋ, ಆಗ ಭಾವಿಸುತ್ತೇವೆ: 'ನನಗೆ

ಅಮೆರಿಕದ ಕ್ಯಾಲಿಫೋರ್ನಿಯಾದಲ್ಲಿರುವ ವೇದಾಂತ ಸೊಸೈಟಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿರುವ ಪೂಜ್ಯ ಸ್ವಾಮಿ ಪ್ರಬುದ್ಧಾನಂದಜಿಯವರು ತೈದರಾದಾದಿನ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಮಠದಲ್ಲಿ ನೀಡಿದ ಉಪನ್ಯಾಸವನ್ನು ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶದ ಕಡಪದ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಮಿಷನ್ನಿನಲ್ಲಿ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಿರುವ ಸ್ವಾಮಿ ರಘುವೀರಾನಂದಜಿ ಅವರು ಅನುವಾದಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಕಾಲು ನೋವಿನ ಬಾಧೆ ಇದೆ. ಇದು ನನಗೇ ಯಾಕೆ ಇರಬೇಕು? ಈ ಆಲೋಚನೆ ನನಗೆ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ನೋವನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾವು ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಯಾವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡುತ್ತೇವೆ ಅನ್ನುವುದು ಮುಖ್ಯ. ನಮ್ಮ ದೃಷ್ಟಿ ಸರಿಯಾಗಿದ್ದರೆ ಸಮಸ್ಯೆಯು ಬಹು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಬಗೆಹರಿದಂತೆಯೇ.

ನಾನು ನಿಮಗೆ ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಮನೋವಿಜ್ಞಾನದ ಒಂದು ಶಾಖೆಯನ್ನು 'ತಾತ್ವಿಕ ಮನೋವಿಜ್ಞಾನ' ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಮನೋವಿಜ್ಞಾನಿಯು ತಾನು ಧಾರ್ಮಿಕ ವ್ಯಕ್ತಿ ಅಲ್ಲ ಎಂದು ಒಪ್ಪುತ್ತಾನೆ ಮತ್ತು ತತ್ತ್ವಶಾಸ್ತ್ರದ ಬಗ್ಗೆ ತಾನು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ ಎನ್ನುತ್ತಾನೆ. ಅವನು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ, 'ನಾನೊಬ್ಬ ಮನೋವಿಜ್ಞಾನಿ ಮತ್ತು ನಾನು ಈ ಪ್ರಯೋಗವನ್ನು ನನ್ನ ರೋಗಿಗಳ ಮೇಲೆ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಅದೇನೆಂದರೆ, ಮಾನಸಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಯೇನಾದರೂ ಇದ್ದರೆ, ನೀವು ಪ್ರಪಂಚವನ್ನು ನೋಡುವ ದೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅಂದರೆ, ನೀವು ಪ್ರಪಂಚದ ಜನ, ಕೆಲಸ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಯಾವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡುತ್ತೀರೋ ಅದು. ಒಂದು ವೇಳೆ ನೀವು ಸಕಾರಾತ್ಮಕ ಧೋರಣೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿ ನಿಮ್ಮ ದೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಿಕೊಂಡರೆ ನಿಮ್ಮ ರೋಗ ಗುಣವಾಗುತ್ತದೆ.'

ವಸ್ತುಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ತಪ್ಪಾಗಿ ಗ್ರಹಿಸುವುದರಿಂದ ಮಾನಸಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಉಂಟಾಗುತ್ತವೆ. ಈ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ಕೆಲವು ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಒಮ್ಮೆ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಚರ್ಚಿನ ಸುಪ್ರಸಿದ್ಧ ವಾಗ್ವಿಯಾಗಿದ್ದ ಹಿರಿಯ ಪಾದ್ರಿಯ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಯುವ ಪಾದ್ರಿಯನ್ನು ನೇಮಿಸಲಾಯಿತು. ಆ ಪಾದ್ರಿಯ ಹುದ್ದೆ ಎಂದರೆ ಒಬ್ಬ ಬಿಷಪ್‌ನ ಹುದ್ದೆಗೆ ಸಮಾನ. ಆ ಯುವ ಪಾದ್ರಿಯು ಬಹಳ ಧೈರ್ಯಗುಂದಿ ಹೀಗೆ ಆಲೋಚಿಸತೊಡಗಿದ: 'ನಾನು ಹೊಸಬ. ನನಗೆ ಶಾಸ್ತ್ರ ಜ್ಞಾನವೂ ಅಷ್ಟೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಮತ್ತು ನನಗೆ ಭಾಷಣ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಜನರು ನನ್ನನ್ನು ಹೇಗೆ ಸ್ವೀಕರಿಸುತ್ತಾರೆ?' ಈ ರೀತಿ ಹೆದರಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಅವನು ಒಬ್ಬ ಮನೋವಿಜ್ಞಾನಿಯ ಬಳಿಗೆ ಬಂದು ತನ್ನ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಂಡ. ಅವನ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿದ ಆ ಮನೋವಿಜ್ಞಾನಿಯು ಅವನಿಗೆ ಹೇಳಿದ: 'ನೀನು ಈ ಚರ್ಚಿಗೆ ಬಂದಿರುವುದು ಜನರನ್ನು ಮೆಚ್ಚಿಸುವುದಕ್ಕೋ ಅಥವಾ ಭಗವಂತನ ವಿಷಯವಾಗಿ ತಿಳಿಸುವುದಕ್ಕೋ? ಆಗ ಆ ಪಾದ್ರಿ ಉತ್ತರಿಸಿದ—'ನಾನು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿರುವುದು ಭಗವಂತನ ವಿಷಯವಾಗಿ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ.' ಮುಂದಿನ

ಪ್ರಶ್ನೆ: 'ಎಲ್ಲಿಗೆ ನೀನು ಬಂದಿದ್ದೀಯೆ? ಕಾಡಿಗೋ ಅಥವಾ ಚರ್ಚಿಗೋ?' ಆ ಪಾದ್ರಿ ಉತ್ತರಿಸಿದ: 'ನಾನು ಚರ್ಚಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದೇನೆ. ಇದು ದೇವರ ಮನೆ. ನಾನು ಭಗವಂತನ ದೇಗುಲಕ್ಕೆ ಬಂದಿರುವುದು, ದೇವರ ವಿಷಯವಾಗಿ ಚಿಂತಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ.' ಇಷ್ಟು ಮಾತಾಡಿದ ಬಳಿಕ ಆ ಪಾದ್ರಿಯು ಹೇಳಿದ: 'ಈಗ ನನಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಸಮಾಧಾನವಾಯಿತು.' ಹೀಗೆ ತನ್ನ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿನ ಸ್ವಲ್ಪ ಬದಲಾವಣೆ ಆ ಪಾದ್ರಿಯ ಮನಸ್ಸಿನ ಮೇಲೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡಿತು. ಅನಂತರ ಅವನು ಯಾವ ಮನೋವಿಜ್ಞಾನಿಯ ಬಳಿಯೂ ಹೋಗಲಿಲ್ಲ. ಇನ್ನೊಂದು ಉದಾಹರಣೆ. ಒಬ್ಬ ಯುವಕ ಒಂದು ಅಪಘಾತದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಪ್ರೀತಿಯ ಗೆಳೆಯನನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡ. ಈ ಒಂದು ಘಟನೆಯಿಂದ ಅವನು ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಜಿಗುಪ್ಸೆಗೊಂಡ ಮತ್ತು ಅದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ದೇವರ ಮೇಲೆ ಕೋಪಗೊಂಡ. ಮರಣಹೊಂದಿದ ಅವನ ಗೆಳೆಯನಿಗೆ ಹೆಂಡತಿಯೂ ಇದ್ದಳು. ಆ ಯುವಕ ಹತಾಶೆಗೊಂಡು ಒಬ್ಬ ಮನೋವಿಜ್ಞಾನಿಯಲ್ಲಿಗೆ ಹೋದ. ಆತ ಈ ಎಲ್ಲ ವಿಷಯವನ್ನು ಕೇಳಿಸಿಕೊಂಡು ಅವನಿಗೆ ಹೇಳಿದ, 'ಈಗ ಏನು ನಡೆದಿದೆಯೋ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನೀನು ಬಹಳ ನೊಂದಿದ್ದೀಯೆ, ಅದು ಸರಿಯೇ. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಎರಡು ಮಾರ್ಗಗಳಿವೆ. ಒಂದು ನೀನು ಮಾಡುತ್ತಿರುವಂತೆ ದೇವರನ್ನೂ ಸೇರಿದಂತೆ ಸಿಕ್ಕಿಸಿಕ್ಕವರನ್ನೆಲ್ಲ ಬೈಯುತ್ತಾ ದುಃಖಪಡುವುದು. ಇನ್ನೊಂದು ನೀನು ಇದನ್ನು ನೋಡುವ ದೃಷ್ಟಿಕೋನವನ್ನು ಬದಲಿಸುವುದು. ನಿನಗೆ ತಿಳಿದಂತೆ, ಮರಣಹೊಂದಿದ ನಿನ್ನ ಗೆಳೆಯನಿಗೆ ಹೆಂಡತಿ ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳಿದ್ದಾರೆ. ಅವನ ಗೆಳೆಯನಾಗಿ ನೀನು ಅವರ ಮೇಲೆ ಅನುಕಂಪ ತೋರಿ ಅವರ ಯೋಗಕ್ಷೇಮವನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ನಿನ್ನ ಗೆಳೆಯನ ಆತ್ಮಕ್ಕೆ ಶಾಂತಿಯನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡಬಹುದು. ಇದನ್ನು ನೀನು ಮಾಡಲಾರೆಯಾ?' ಇದನ್ನು ಕೇಳಿ ಆ ಯುವಕನಿಗೆ ಸಮಾಧಾನವಾಯಿತು. ಇವು ಕೆಲವು ವಿಪರೀತ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಉದಾಹರಣೆಗಳು. ತಿಳಿಯಬೇಕಾದ ಮೂಲ ವಿಷಯವೇನೆಂದರೆ ನಮ್ಮ ದೃಷ್ಟಿಕೋನವನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಿದರೆ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಪರಿಹಾರವಾಗುತ್ತವೆ. ಇದೇನು ಹೊಸದಲ್ಲ. ನಾವು ನಮ್ಮ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಅದನ್ನೇ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ನಾವು ನಮ್ಮ ತಂದೆತಾಯಿಯರನ್ನು ಮತ್ತು ಗುರುಗಳನ್ನು ದೇವರೆಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತೇವೆ. ಮಾತೃದೇವೋ ಭವ, ಪಿತೃದೇವೋ ಭವ, ಆಚಾರ್ಯದೇವೋ ಭವ. ಗಂಡ, ಹೆಂಡತಿ ಎಲ್ಲರೂ ದೇವರೇ. ಈ ಒಂದು ಮನೋಭಾವವನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡರೆ ಎಲ್ಲವೂ ಸುಗಮವಾಗುತ್ತದೆ.

ಶಾಸ್ತ್ರ ಮತ್ತು ಗುರುಗಳ ಸಹಾಯ

ಶಾಸ್ತ್ರಗಳು ಹಾಗೂ ಗುರುಗಳಿಂದ ಸಹಾಯ ಪಡೆಯುವುದು ಮತ್ತೊಂದು ವಿಧಾನ. ಬೇರೆಯವರಿಂದ ಅಂದರೆ ನಮ್ಮ ಗೆಳೆಯರು ಮತ್ತು ಸಂಗಡಿಗರಿಂದಲೂ ಸಹಾಯ ಪಡೆಯಬಹುದು. ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಬಂದರೆ ಜನರು ವಕೀಲರ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಭಗವದ್ಗೀತೆ, ಉಪನಿಷತ್ತುಗಳು, ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣ ವಚನವೇದ, ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರ ನಾಲ್ಕು ಯೋಗಗಳು ಮುಂತಾದ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳು ಅಥವಾ ಧರ್ಮ ಗ್ರಂಥಗಳೂ ಕೂಡ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸಹಾಯಕವಾಗುತ್ತವೆ. 'ಹೇಗೆ ಒಂದು ಶಬ್ದದ ಅರ್ಥವನ್ನು ತಿಳಿಯಲು ನಿಘಂಟು ಸಹಾಯಕವಾಗುತ್ತದೆಯೋ ಹಾಗೆ ನನ್ನ ಜೀವನದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಪರಿಹಾರಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ಭಗವದ್ಗೀತೆಯನ್ನು ಮೊರೆಹೋಗುತ್ತೇನೆ. ಅಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ಸಿಗುತ್ತದೆ' ಎಂದು ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿಯವರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಇದಲ್ಲದೆ ಧರ್ಮ ಗುರುಗಳ ಸಹಾಯವನ್ನೂ ಪಡೆಯಬಹುದು. ತದ್ವಿದ್ವಿ ಪ್ರಣಿಪಾತೇನ ಪರಿಪ್ರಶ್ನೇನ ಸೇವಯಾ—ವಿನಮ್ರತೆಯಿಂದ ಮಹಾತ್ಮರ ಸೇವೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಹಾಗೂ ಸಾಧು ಸಜ್ಜನರ ಸಂಗದಿಂದ ಜ್ಞಾನಪ್ರಾಪ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಗೀತೆಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಹೇಳಿದ್ದಾನೆ.

ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಸಲಹೆ

ಇಷ್ಟ ಅನಿಷ್ಟ ಮುಂತಾದ ದ್ವಂದ್ವಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ತುಮುಲಗಳು ಉಂಟಾಗುತ್ತವೆ. ಹಾಗಾದರೆ ಇವಕ್ಕೆ ಪರಿಹಾರವೇನು? ನಾವು ಕರ್ತವ್ಯಪರ ರಾಗಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಮಾಡಿದರೆ ಎಷ್ಟೋ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತವೆ. ನಾವು ಹೇಳ ಬಹುದು, ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ಮಾಡುವುದು ಕಷ್ಟ ಮತ್ತು ಎಷ್ಟೋ ವೇಳೆ ಅವೇ ನಮಗೆ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುತ್ತವೆ ಎಂದು. ಆದರೆ ನಿಜ ಏನೆಂದರೆ ಕರ್ತವ್ಯದಿಂದ ವಿಮುಖ ರಾದರೆ ಅದು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಪಾಲಿನ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಮಾಡಲೇಬೇಕು.

ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ಗೀತೆಯಲ್ಲಿ ಬುದ್ಧಿಯೋಗದ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾನೆ: ನಿನ್ನ ವಿವೇಚನಾಶಕ್ತಿ—ಬುದ್ಧಿಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸು. ಬುದ್ಧಿ ಶರಣಮಸ್ತಿಚ್ಛ—ಬುದ್ಧಿಯಲ್ಲಿ ಶರಣು ಹೊಂದು. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ವಸ್ತುಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ವಿವೇಚಿಸುವ, ವಿಶ್ಲೇಷಿಸುವ ಮತ್ತು ಚಿಂತಿಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ವೇದಾಂತದಲ್ಲಿ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಪರಿಹಾರಕ್ಕೆ ಬುದ್ಧಿಯ ಮೂಲಕ ಆಳವಾದ ಚಿಂತನೆ ಹಾಗೂ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಗೆ

ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರವನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಹೀಗೆ ಬುದ್ಧಿಯ ಸರಿಯಾದ ಉಪಯೋಗದಿಂದ ನಮ್ಮ ಹೊರಗಿನ ಹಾಗೂ ಒಳಗಿನ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯ.

ಯೋಗವೆಂದರೆ ಕರ್ಮದಲ್ಲಿ ಕುಶಲತೆ ಎಂದು ಗೀತೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದೆ. ಯೋಗಸ್ಥಃ ಕುರು ಕರ್ಮಾಣಿ ಸಂಗಂ ತ್ಯಕ್ತ್ವಾ ಧನಂಜಯ—ಯೋಗದಲ್ಲಿ ನಿನ್ನ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಸ್ಥಿರಗೊಳಿಸಿ ಕರ್ಮವನ್ನು ಮಾಡು. ಯೋಗದ ಮೂಲಕ ನಿನ್ನ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಯೊಂದಿಗೆ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ತೊಡಕು ಮತ್ತು ಅಡೆತಡೆಗಳನ್ನು ಗೆಲ್ಲಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಯೋಗ ಎಂದರೆ ಕರ್ಮದಲ್ಲಿ ಕುಶಲತೆ. ಯೋಗದಲ್ಲಿ ನೆಲೆ ನಿಲ್ಲುವುದೇ ನಿಜವಾದ ಜೀವನ. ನಮ್ಮ ಕಾರ್ಯಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಬರುತ್ತವೆ. ಅಡುಗೆ ಮನೆ ಆಗಬಹುದು, ಕಾರ್ಯಾಲಯ ಆಗಬಹುದು ಅಥವಾ ಸಮಾಜದ ಯಾವುದೇ ಕ್ಷೇತ್ರವಾಗಿರಬಹುದು. ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ ಕಾರಣ ಕೆಲಸ ಒಂದು ಕಡೆಯಾದರೆ ಮತ್ತೊಂದು ಮಾನವೀಯ ಸಂಬಂಧಗಳನ್ನು ಕುರಿತದ್ದು. ಇಲ್ಲಿ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಏಕೆ ಬರುತ್ತವೆ ಎಂದರೆ ನಾವು ಆ ಕುಶಲತೆಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ಯಾವುದಕ್ಕೂ ನಾವು ಅಂಟಿಕೊಳ್ಳದೆ ಪರಿಶುದ್ಧರಾಗಿರಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಕೈಗಳು ಶುದ್ಧವಾಗಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಹೇಗೆ ಅನೇಕ ರೋಗಗಳು ಬರುತ್ತವೆಯೋ ಹಾಗೆ ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸು ಶುದ್ಧವಾಗಿರದಿದ್ದರೆ ಅನೇಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಬರುತ್ತವೆ. ಗೀತೆಯುದ್ದಕ್ಕೂ ಇದನ್ನೇ ಹೇಳಲಾಗಿದೆ. ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧೀಜಿಯವರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು—ನಿಷ್ಕಾಮ ಕರ್ಮಯೋಗವೇ ಭಗವದ್ಗೀತೆಯ ಮುಖ್ಯ ಸಂದೇಶ ಎಂದು. ಯಾವಾಗ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಉಂಟಾಗುತ್ತವೆಯೋ ಆಗ ಅವನ್ನು ಬುದ್ಧಿಯೋಗದ ಮೂಲಕ ಭಗವಂತನಡೆಗೆ ತಿರುಗಿಸಬೇಕು. ನಾವು ಭಗವಂತನ ಭಕ್ತರು. ಆದ್ದರಿಂದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಅವನಡೆಗೆ ತಿರುಗಿಸಬೇಕು. ನಾವು ಏಕೆ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ದಾಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು? ಅವು ನಮ್ಮವಲ್ಲ. ನಾವು ಅವುಗಳನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದರೆ ತಾನೆ ಅವು ನಮ್ಮ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಾಗುತ್ತವೆ! ನಾವು ಅವುಗಳನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸದಿದ್ದರೆ ಅವುಗಳೊಡನೆ ನಮ್ಮ ಸಂಬಂಧವಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ನಾವು ಕೇವಲ ನಿಮಿತ್ತ ಮಾತ್ರರು ಎನ್ನುವ ಮನೋಭಾವವನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ನಿಮಿತ್ತ ಮಾತ್ರಂ ಭವ ಸವ್ಯಸಾಚಿನ್—ಓ! ಅರ್ಜುನ, ನೀನು ಕೇವಲ ನಿಮಿತ್ತಮಾತ್ರನು. ಅದೇ ರೀತಿ ನಾವೂ ಕೂಡ ಕೇವಲ ನಿಮಿತ್ತಮಾತ್ರರು. ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಹೊತ್ತುಕೊಂಡಿರುವವರಲ್ಲ. ಅವು ಭಗವಂತನವು. ನಾವು ಕೇವಲ ಆತನ ಕೈಗೊಂಬೆಗಳು. ನಾವು ತಾಯಿಯೊಡನೆ ಇರುವಾಗ ಧೈರ್ಯದಿಂದ ಇರುತ್ತೇವೆ. ಅವಳಿಂದಲೇ ನಮಗೆ ಶಕ್ತಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಶಂಕರಾಚಾರ್ಯರು ಒಂದು ಶ್ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ—

ಮಾತೃಸ್ವದನುಸರಣಂ ಕ್ಷೇತಹರಣಂ— ಹೇ ತಾಯಿ, ನಾನು ನಿನ್ನೊಡನಿರುವಾಗ ಎಲ್ಲ ಕಷ್ಟಗಳೂ ದೂರವಾಗುತ್ತವೆ. ಎಲ್ಲ ದುಃಖ ಮತ್ತು ಸಮಸ್ಯೆಗಳೂ ಪರಿಹಾರವಾಗುತ್ತವೆ. ತಾಯಿಯ ಮಡಿಲಿನಲ್ಲಿಯೇ ನಿಜವಾದ ಶಾಂತಿ, ಪ್ರೀತಿ ಮತ್ತು ರಕ್ಷಣೆಗಳು ಸಿಗುತ್ತವೆ. ಇಲ್ಲಿ ಯಾವ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೂ ಸ್ಥಾನವಿಲ್ಲ.

ತಸ್ಮಾತ್ ಸರ್ವೇಷು ಕಾಲೇಷು ಮಾಮನುಸ್ಮರ ಯುಧ್ಯ ಚ—ಸದಾ ನನ್ನನ್ನು ಸ್ಮರಣೆ ಮಾಡುತ್ತ ಯುದ್ಧ ಮಾಡು ಎಂದು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ಅರ್ಜುನನಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. ನಿಮಗೆ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಬಂದಾಗ ಪಲಾಯನ ಮಾಡಬೇಡಿ. ಶ್ರೀರಾಮ ಕೃಷ್ಣರನ್ನು ಆಸರೆಯಾಗಿ ಹಿಡಿದುಕೊಳ್ಳಿ. ನೀವು ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಮಗ್ನರಾಗಿರುವಾಗ ಒಂದು ಕೈಯಿಂದ ಭಗವಂತನ ಪಾದಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಇನ್ನೊಂದು ಕೈಯಿಂದ ನಿಮ್ಮ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ. ಯಾವಾಗ ನಿಮ್ಮ ಕೆಲಸಗಳು ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತವೆಯೋ ಆಗ ಎರಡೂ ಕೈಗಳಿಂದ ಭಗವಂತನನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಳ್ಳಿ.

ಬುದ್ಧ ಹೇಳುವ ಸರಿಯಾದ ಅರಿವು

ಭಗವಾನ್ ಬುದ್ಧನು ಸರಿಯಾದ ಅರಿವಿನ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದನು. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ತಮ್ಮ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದ ಗಮನಿಸಬೇಕು. ಇಲ್ಲವಾದರೆ, ಬಹಳ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಉಂಟಾಗುತ್ತವೆ. ಇದನ್ನು ಸನತ್ತುಜಾತೀಯ ಮತ್ತು ವಿವೇಕಚೂಡಾಮಣಿ ಮುಂತಾದ ಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅಜಾಗರೂಕತೆ ಮತ್ತು ಅಲಕ್ಷ್ಯಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬಾರದು. ಭಗವಾನ್ ಬುದ್ಧನ ಕೊನೆಯ ಸಂದೇಶವು ನಿರ್ವಾಣವನ್ನು ಹೇಗೆ ಹೊಂದುವುದು ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ. ಸದಾ ಜಾಗರೂಕರಾಗಿರಿ—ಅಪ್ರಮಾದೇವ ಸಂಪದೇವಮ್

ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದಿದ್ದರೆ ನಿರ್ವಾಣವನ್ನು ಪಡೆಯಬಹುದು. ನಿಮ್ಮ ನೈಜ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಸ್ಮರಿಸಿ. ನೀವು ನಿತ್ಯ ಮುಕ್ತ ಆತ್ಮ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಮರೆಯಬೇಡಿ. ನಿಮಗೆ ಯಾವ ಸಮಸ್ಯೆಗಳೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಆತ್ಮವು ಪರಿಶುದ್ಧವಾದದ್ದು; ಅದರ ಸ್ವಭಾವ ನಿತ್ಯ ಶುದ್ಧ-ಬುದ್ಧ-ಮುಕ್ತವಾದದ್ದು. ಅದರ ಸ್ವರೂಪವೇ ಆನಂದ. ಅದನ್ನು ದೇವರೆಂದಾದರೂ ಕರೆಯಿರಿ ಅಥವಾ ಆತ್ಮ ವೆಂದಾದರೂ ಕರೆಯಿರಿ. ನೈಜ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಯಾವ ಸಮಸ್ಯೆಗಳೂ ಸ್ಪರ್ಶಿಸಲಾರವು. ನೀವು ಆಕಾಶದಂತೆ, ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಮೋಡಗಳಂತೆ. ಅವು ಬರುತ್ತವೆ, ಹೋಗುತ್ತವೆ. ಎಂತಹ ಗಹನವಾದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳೂ ಕೂಡ ಸರಿದುಹೋಗುತ್ತವೆ.

ಬ್ರಹ್ಮ ಸತ್ಯಂ ಬ್ರಹ್ಮನೊಬ್ಬನೇ ಸತ್ಯ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಅಶಾಶ್ವತ. ಅವು ಕೇವಲ ನಮ್ಮನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿವೆ. ಮನವಿವ ಮನುಷ್ಯಾಣಾಂ ಕಾರಣಂ ಬಂಧ ಮೋಕ್ಷಯೋಃ—ಮನಸ್ಸೇ ಎಲ್ಲ ಬಂಧನಕ್ಕೂ ಕಾರಣ, ಮೋಕ್ಷಕ್ಕೂ ಕಾರಣ. ನಮ್ಮ ಸ್ವರೂಪವೇ ಶಾಂತಿ, ಪ್ರೇಮ ಮತ್ತು ಆನಂದ. ಮತ್ತೊಂದು ಭಾವನೆಯಿಂದಲೂ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಗೆಲ್ಲಬಹುದು: 'ನಾನು ತಾಯಿಗೆ ಸೇರಿದವನು. ನನಗೆ ಯಾತರ ಭಯ? ನನಗೆ ಯಾರು ತಾನೆ ಕೇಡನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯ? ನನ್ನ ತಾಯಿ ನನ್ನೊಂದಿಗೆ ಇದ್ದಾಳೆ.' ಶ್ರೀಮಾತೆ ತಮ್ಮ ಭಕ್ತರಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು, 'ನೀವು ಕಷ್ಟದಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ನೆನಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ, ನನಗೊಬ್ಬಳು ತಾಯಿ ಇದ್ದಾಳೆ.' ಅಷ್ಟೇ ಸಾಕು. ಅದೇ ರೀತಿ ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, 'ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನಲ್ಲಿಯೂ ದಿವ್ಯತೆ ಅಡಗಿದೆ.' ದಿವ್ಯತೆಯೇ ನಮ್ಮ ಸ್ವರೂಪ. ಅದನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುವುದರ ಮೂಲಕ ಶಾಂತಿಯನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿ. ಆನಂದದಿಂದ ಜೀವಿಸೋಣ.

"ನನಗೆ ಇದೋ, ನೋವೇ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ"

ಗೋಪಾಲನಿಗೆ (ಸ್ವಾಮಿ ಅದ್ವೈತಾನಂದರ ಹಿಂದಿನ ಹೆಸರು) ಹೊತ್ತುಹೊತ್ತಿಗೆ ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣರಿಗೆ ಔಷಧಿ ಕೊಡುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿ. ಒಂದು ದಿನ ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣರು ಔಷಧಿಯ ಹೊತ್ತು ಕಳೆದುಹೋಗಿರುವುದನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ಅಲ್ಲಿದ್ದ ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಶಿಷ್ಯನನ್ನು 'ಆ ಹಿರಿಯ ಎಲ್ಲಿ?' ಎಂದು ವಿಚಾರಿಸಿದರು. ಗೋಪಾಲ ನಿದ್ರೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುವನು ಎಂದು ತಿಳಿದ ಅವರು ಸಂತೋಷದಿಂದ 'ಅಯ್ಯೋ, ಎಷ್ಟೊಂದು ರಾತ್ರಿಗಳು ಅವನು ನಿದ್ರೆಗೆಟ್ಟಿದ್ದಾನೆ! ನಿದ್ರೆ ಮಾಡಲಿ ಬಿಡು, ಎಚ್ಚರಬೇಡ. ಈ ಹೊತ್ತು ನೀನೇ ನನಗೆ ಔಷಧಿ ಕೊಟ್ಟುಬಿಡು' ಎಂದರು.

ನಂಜು ನಿವಾರಕವೆಂದು ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ಬೇವಿನಸೊಪ್ಪಿನ ಎಲೆಗಳನ್ನು ಕುದಿಸಿ ಸಾಂದ್ರೀಕರಿಸಿದ ದ್ರಾವಣವನ್ನು ಬಳಸಿ ಗೋಪಾಲನು ಪ್ರತಿದಿನವೂ ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣರ ಕ್ಯಾನ್ಸರ್ ಹುಣ್ಣನ್ನು ತೊಳೆಯುತ್ತಿದ್ದನು. ಒಂದು ದಿನ ಗೋಪಾಲನು ಹುಣ್ಣನ್ನು ಮುಟ್ಟುತ್ತಲೇ ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣರು ನೋವಿನಿಂದ ಕೂಗಿಕೊಂಡರು. ಗೋಪಾಲನು ದುಃಖದಿಂದ 'ಸ್ವಾಮೀ, ನಾನೇನು ಮಾಡಲಿ? ನಾನು ತೊಳೆದರೆ ನೋಯುತ್ತದೆ ಎಂದಾದರೆ, ತೊಳೆಯುವುದಿಲ್ಲ' ಎಂದನು. ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣರು 'ಇಲ್ಲ ಇಲ್ಲ, ತೊಳೆಯುವುದನ್ನು ಮುಂದುವರೆಸು. ನನಗೆ ಇದೋ, ನೋವೇ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ' ಎಂದು ತಮ್ಮ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಆ ಸ್ಥಳದಿಂದ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಸೆಳೆದುಕೊಂಡರು. ಗೋಪಾಲ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದ ತೊಳೆದು ಮುಗಿಸಿದ. ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣರು ಮೌನವಾಗಿ ಗೋಪಾಲನು ಯಾರದ್ದೋ ಹುಣ್ಣನ್ನು ತೊಳೆಯುತ್ತಿರುವನು ಎಂಬಂತೆ ಸಂತೋಷವಾಗಿಯೇ ಇದ್ದರು.

(ದೇವರೊಡನೆ ಬಾಳದವರು. ಭಗವತ್ ಗೀತೆ)